

APPENDIX ■ V.

SHORT GLOSSARY OF

POLISH

TOPOGRAPHICAL TERMS AND ABBREVIATIONS

(Appendix IV appears after Appendix V)

SHORT GLOSSARY OF POLISH.

<i>Abbreviation</i>	<i>Polish</i>	<i>Meaning on Maps</i>
A		
	autostrada: autostrady autostrada w budowie	autostrade autostrade under construction
B		
Bg.	bagno bez wieży	marsh (building) without tower
Bl.	biał-y, a, e blok kolejowy błota i trzęsawiska bór	white railway block bog, morass forest
Br.	brama wlotowa	air corridor (on air edition only)
B.	browar bród brzeg brzeg morski brzeg umocniony	brewery ford bank coast, shore river embankment
C		
Cg.	cegielnia	brick-kiln
Cem.	cementownia chałupa	cement-works hut
Cm.	cieśnina cmentarz (przy kościele) cmentarz chrześcijański cmentarz niechrześcijański	strait churchyard christian cemetery non-christian cemetery
Ckr.	cukrownia cypel czarny	sugar refinery promontory black
D		
Dl., Dol.	dawne łozysko rzeki dolina doln-y, a, e dom	old river bed valley lower house
Żw.	dół żwirowy drewnian-y, a, e droga droga brukowana droga gospodarcza droga utrzymana droga wiejska droga wzmocniona droga zimowa drogi drugorzędne drogi główne drogi inne drożyna polna i leśna	gravel pit wooden way, road cobble road cart track maintained road country road metalled road winter track secondary roads principal roads other roads field- and wood-path
Dż.	dukty duż-y, a, e	cuttings (in a forest) large, great
Dw.	drzewo (z daleka widoczne)	tree (visible from a distance)
D.	dworzec kolejowy dwór <i>or</i> dworek	city railway station manor, mansion
E		
El.	elektrownia	power-station
F		
Fb.	fabryka	factory, works
Fw.	figura religijna	roadside shrine
Fut.	folwark futor: futory	grange, farmstead croft, small farm

<i>Abbreviation</i>	<i>Polish</i>	<i>Meaning on Maps</i>
G		
G.	gajk	grove
Gaz.	gajówka	forest-guard house
Gl.	gazownia	gas-works
	glinianka	clay pit
	głaz narzutowy	moraine boulder
	głębokość	depth
Gm.	gmina	village, community
	góra: góry	mountain
Grn.	górn-y, a, e	upper
Gorz.	gorzelnia	distillery
	gościńiec	high-way
	gospoda	inn
	granica: granice	boundary
	granica lasu	limit of wood or forest
	granica obszaru chronionego	limit of protected area
	granica państwowa	international boundary
	granica powiatowa	district boundary
	granica rezerwatu	limit of protected area, reserve
	granica Rzeszy	boundary of the Reich
	granica wojewódzka	provincial boundary
	grobla	dike
	grób (odosobniony)	grave, tomb (isolated)
	grota	den, cave
	grunty podmokłe i torfiarne	boggy ground or peat-bog
	grupa zabudowań (bez nazwy)	group of buildings (without name)
	grzbiet góry	crest, ridge
	gwałtowny spadek drogi	road with gradient steeper than 1 in 7
H		
Ht.	huta	foundry
Ht. cynk.	huta cynkowa	zinc-works
Ht. szkl.	huta szklana	glass-works
	huta żelazna	iron-foundry
I		
	izohaty (głębokość w metrach)	submarine contours (depth in metres)
J		
J., Jez.	jaskinia	den, cave
	jezioro	lake
K		
Kam., Km.	kamień	stone
	kamieniołom	quarry
Kan.	kamień kilometrowy	kilometre stone
	kanal	canal
	kanal na nasypie	embanked canal
	kanal w wykopie	canal in a cutting
	kanal żeglowny	navigable canal
	kaplica	chapel
Kr.	karczma	inn
Kąp.	kąpielisko	baths
Kl.	klasztor	convent
	kładka	footbridge
	koliba	shepherd's hut
	kolej	railway
	kolej dwu- lub wielotorowa	railway with two or more tracks
	kolej główna	principal railway
	kolej jednotorowa	single track railway
	kolej normalnotorowa	normal-gauge railway
	kolej wąskotorowa	narrow-gauge railway
	kolej w budowie	railway under construction
	kolejka	local passenger railway, narrow-gauge
	kolejka gospodarcza	local goods railway, narrow-gauge
	kolejka linowa	aerial ropeway
Kol.	kolonia	colony, settlement, group of farms
K.	komin (fabryczny)	high chimney (for industry)
Kop.	kopalnia	mine
	kopalnia cynku	zinc mine

<i>Abbreviation</i>	<i>Polish</i>	<i>Meaning on Maps</i>
	kopalnia czynna	mine being worked
	kopalnia marmuru	marble quarry
	kopalnia nieczynna	abandoned or closed mine
	kopalnia soli	saltmine
	kopalnia wapna	limestone quarry
	kopalnia węgla	coalmine
	kopiec: kopce	mound
Kosz.	koszary	barracks
	kościół	church
	kościół odosobniony	isolated church
	kościół z dwiema wieżami	church with two towers
	kościół z jedną wieżą	church with one tower
	kota	spot height
	kraj	country
	królewski-i, a, ie	royal
	krzak: krzaki	bush
	krzyż	roadside cross, crucifix
	kurhan	ancient tomb, hillock
	kuźnia	forge
L		
	las	wood, forest
	las iglasty	coniferous wood
	las liściasty	deciduous wood
	las mieszany	mixed wood
	latarnia lotnicza	light-beacons for air-navigation
	latarnia morska	lighthouse
	ładowisko	landing ground
	legenda	reference
	leśnictwo	forest-district
L.	leśniczówka	lodge occupied by forester
	liczby głębokości	soundings
	linja wysokiego napięcia	electric power line
	linje leśne	cuttings in a forest
	Litwa, litewsk-i, a, ie	Lithuania, Lithuanian
	lodowiec	glacier
	lotnisko	aerodrome
	lotnisko celne	airport with customs facilities
Ł		
Ład.	ładownia	landing-stage
	ławica	sand-bank, shoal
	łazienki	baths
	łąka: łąki	meadow
	Łotwa; lotewsk-i, a, ie	Latvia, Latvian
M		
Mi.	mały	small, little
	maszt antenowy	aerial mast
	miasteczko	small town, market-town
	miasto: miasta	town
	miejsowość: miejscowości	locality
	mielizna	shallow
	międzymorze	isthmus
Mij.	mijanka	by-pass (railway)
	młyn	mill
M.m.	młyn motorowy	motor driven mill
M.p.	młyn parowy	steam mill
M.	młyn wodny	watermill
	moczar: moczary	boggy land
	mokradło	marsh land
	molo	pier, mole
	morze	sea
	most	bridge
	most drewniany	wooden bridge
	most kamienny	stone bridge
	most wiszący	suspension bridge
	most żelazny	iron bridge
	mur	wall
	murowan-y, a, e	of brick, of stone

<i>Abbreviation</i>	<i>Polish</i>	<i>Meaning on Maps</i>
N		
Ndl., Nadl.	nadleśnictwo nasyp nieczynny	forest district, chief forester's office embankment unexploited
Niem.	Niemcy niemieck-i, a, ie nieużytki i pastwiska nizina	German German waste land and pastures lowland
Niż.	niżny	lower
Nw.	nowy	new
O		
	obóz obserwatorium astronomiczne obszar górski obwód odległość w kilometrach odnoga morska odwach	camp astronomical observatory highland district, quarter distance in kilometres gulf guard-house
Och.	ochrona przyrody	protected country
Ol.	okręg olejarnia opactwo osiedle: osiedla ostrogi ostrów owczarnia	district oil mill abbey inhabited place, settlement river barrage; spur river island, eyot sheepfold
P		
Pap.	papiernia parkan : parkany parów pastwisko periodyczny staw piasek : piaski	paper mill fence ravine, gorge pasture seasonal pond sand
Pl. ćw.	plac ćwiczeń plantacje chmielu i winnice plaża pobojowisko pochyłość początek spławności rzek początek żeglugi poczta podział administracyjny pojedyncze drzewa pola orne pole : pola Polska	drill or exercise ground hop-garden and vineyard beach site of battle slope, declivity head of navigation for rafts or timber head of steam navigation post office administrative divisions isolated trees arable fields field Poland
Pol.	polsk-i, a, ie połonina południe pomnik ponad 500 m n. poz. m. poniżej 500 m n. poz. m. port dla wodnopłatowców port morski port rybacki posterunek celny posterunek straży granicznej potok powiat północ półwysep prom	Polish mountain pasture South monument over 500 metres above sea level under 500 metres above sea level sea-plane alighting-area sea-port fishing-port customs post frontier-guard post stream district north peninsula ferry for vehicles
P. cel. P.	przedmioty podlegające ochronie	objects under protection for historical or cultural reasons
Prz.	przedmioty wyróżniające się w terenie przedni przełęcz przepaść przepust przesmyk	prominent landmarks fore, before pass precipice culvert isthmus

<i>Abbreviation</i>	<i>Polish</i>	<i>Meaning on Maps</i>
Pw.	przewóz ludzi łodziami	ferry for foot-passengers
	przylądek	cape
	przysiółek	hamlet
P.	przystanek	railway halt, small railway station
P.ż.	przystań żeglugi	landing-stage
	punkt topograficzny	topographical point
	punkt trygonometryczny I rzędu	primary trigonometrical point
	puszcza	large expanse of uninhabited forest
R		
Rdj.	radiolatarnia	aeronautical direction-finding W/T station
Rez.	radiostacja	radio station
	rezerwat (ochrona przyrody)	reserve (protected area)
	Rosja ; rosyjsk-i, a, ie	Russia ; Russian
	rów	ditch
	równina	plain, flat country
R.	ruiny	ruin
	Ruś, rusk-i, a, ie	Ruthenia, Ruthenian
	rzeka	river
	rzeźba powierzchni	relief
S		
Schr.	schronisko	youth hostel
	siatka kilometrowa	kilometre grid
	siedziba starostwa	seat of district administration
	siedziba urzędu gminnego	seat of village-community administration
	siedziba urzędu powiatowego	seat of district administration
	siedziba urzędu wojewódzkiego	seat of provincial administration
	sitowie i brzeg zmienny	reed-bed and shore liable to inundation
	skała : skały	rock
	skała osobliwa	isolated rock
	skupienie szybów naftowych	oil field
	ślup graniczny	frontier-post
Sm.	smolarnia	tar-works
	splawny	navigable
St.	stacja kolejowa	railway station
	stacja sygnałowa	signal post
	stacja turystyczna	youth hostel
	stare kopce	old mounds
	stare kurhany	ancient tombs (in form of hillocks)
	stare szańce	old ramparts or forts
	starostwo	government district office
Str.	star-y, a, e	old
	staw	pond
	stawy sztuczne	artificial ponds
Std.	stodoła	barn
	stolica	capital
	strażnica	frontier-guard post
	strefy niebezpieczne	danger areas
	strefy zakazane	prohibited areas
	stromy brzeg	steep shore or riverbank
	strumień	brook, small stream
Strz.	strzelnica	rifle range
S.	studnia	well
	studnia z żurawiem	well with lift
	suche łóżysko rzeki	dry river bed
	suchy rów	dry ditch
	szalas pasterski	shepherd's hut
	szczyt	peak
Szk.	szkoła	school
	szkółka drzewna	nursery of young trees
	szlaki turystyczne znaczone w terenie	footpaths marked for tourists
	szopa	large shed
	szosa	metalled road
	szosa drugorzędna	secondary road (metalled)
	szosa główna	principal road (metalled)
	szosa I klasy	1st class road (metalled)
	szosa II klasy	2nd class road (metalled)
	szosa w budowie	metalled road under construction
	szpital	hospital
Sz. naft.	szyb górniczy	shaft, pit (of mine)
	szyb naftowy	oil well

<i>Abbreviation</i>	<i>Polish</i>	<i>Meaning on Maps</i>
Ś		
Śl.	ścieżka ścieżka dla jeźdźców ścieżka dla pieszych	path bridle path footpath
Średn.	śluza śluza stawidło średn-i, a, ie światła lotnicze dla tras nocnych świątynia niechrześcijańska	lock sluice-gate middle light-beacons for night-flying non-christian temple
T		
T. T.m. T.p.	tama targ tartak tartak motorowy tartak parowy telegraf; telefon torfowisko trakt tramwaj	dam market sawmill motor-driven sawmill steam sawmill telegraph; telephone peat-bog high-way, road tramway
Tr.	transformator tunel turbina wietrzna twierdza tylny	transformer tunnel wind-pump, wind-motor fortress hinter, back
U		
U. cel.	ujście ulica ulica główna urząd celny urząd pocztowy uzdrowisko	estuary street principal street customs-house post office health resort
W		
Wap.	wał wał ochronny wał ziemny jako ogrodzenie wapiennik warstwice warzelnia soli wąwóz w budowie wiadukt wiatrak	embankment, wall dike embankment used as a fence, earthwall lime-kiln contour-lines saltworks ravine, defile under construction viaduct windmill
Wlk. W.p.	wielk-i, a, c wielki piec wierzchołek wieś wieś mała wieś kościelna wieża wieża historyczna wieża obserwacyjna	large, great blast furnace summit, peak village small village village with a church tower historical tower watch-tower
W.w.	wieża wodna większa fabryka wioska	water-tower large factory hamlet
Wdc.	woda spławna wodociąg wodorosty	navigable water water pipe-line sea-weed
Wds.	wodospad wodowisko dla wodnopłatowców województwo wrak wschód	waterfall seaplane mooring-area or anchorage province wreck east
Wys.	wschodn-i, a, e wysok-i, a, ie wysokie przeszkody, ponad 75 m. wyspa; wysepka wyspa na rzece	east, <i>adj.</i> high obstruction over 75 metres above ground island; islet islet in a river

<i>Abbreviation</i>	<i>Polish</i>	<i>Meaning on Maps</i>
Wyż	wyżny wyżyna wzdłuż dróg wzdłuż ścieżek wzgórze w złym stanie	upper upland along the road (trees, posts) along the path (trees, posts) hill in bad condition
Z		
Z.	zagajnik zagroda zakład kąpielowy zamek zapadłość zarośla zarośla iglaste i liściaste zatoka	copse farm, enclosure bathing establishment castle hollow scrub, brushwood coniferous and deciduous scrub bay, gulf
Gaz. Nft.	zbiornik gazu zbiornik nafty z daleka widoczny zdrojowisko	gas tank petroleum- or paraffin-tank visible from a distance spa, baths
Z.S.S.R.	Związek Sowieckich Socjalistycznych Rad	Union of Soviet Socialist Republics
Ż		
	żeglown-y, a, e żuława	navigable (for steamers) marshland situated on the seashore, canalised and cultivated
Żw.	żupy solne żwirownia	saltworks gravel pit
Ź		
Źr.	źródło	spring

TERMS FOUND IN MAP IMPRINTS

A

arkusz : arkusze	sheet
arkusze sąsiednie	adjoining sheets

D

druk na podstawie mapy 1 : 500,000 wydanie 1936 r	copied from map 1 : 500,000, dated 1936
--	---

M

mapa Polski i Krajów ościennych	map of Poland and adjacent countries
miasto od 5.000 do 25.000 mieszkańców	town population of 5,000 to 25,000
miasto ponad 75.000 mieszkańców	town population over 75,000
miasto poniżej 5.000 mieszkańców	town population under 5,000

N

na wschód od Greenwich	east of Greenwich
------------------------	-------------------

O

objaśnienie znaków i skrótów	explanation of the conventional signs and abbreviations
odzworowanie stożkowe równoodległościowe	conical equidistant projection
opracowano na podstawie . . .	compiled from . . .
opracowano w roku 1939	compiled in 1939

P

podkreślone siedziby województw	seats of the provincial offices are underlined
podkreślone siedziby powiatów	seats of the district offices are underlined
położenie arkusza na mapie	diagram showing the adjoining sheets

R

rzeka (linią podwójną żeglowna)	river (navigable rivers are shown with double line)
---------------------------------	---

S

skala 1 : 100 000	scale 1 : 100 000
skala barw	altitude tints
skrót	abbreviations
sprawdzono w terenie w r. 1935	revision 1935
szkic hipsometryczny	hypsometrical diagram
szkic podziału administracyjnego	index to boundaries

U

układ wielościenne	polyhedral projection
--------------------	-----------------------

W

wydanie lotnicze	air edition
wydanie tymczasowe	provisional edition
wyłącznie do użytku służbowego	for service use only
wysokość w metrach	heights in metres

Z

zbożenie magnetyczne, styczeń 1939, dla środka arkusza, zmiana roczna, maleje, wzrasta	magnetic variation, Jan. 1939, for the centre of the sheet, annual rate of decrease, increase
znaki nawigacyjne	marine signs
znaki topograficzne	topographical signs